

dereføres med i alt væsentligt uændret indhold, men i moderniseret form. Under hensyn til, hvorledes reglerne anvendes i praksis, har Retsplejerådet dog udformet sit udkast i kapitel 48 således, at det fremhæves, at det er hovedreglen, at der ved fogedrettens foranstaltning gennemtvinges *naturalopfyldelse* fremfor konvertering af kravet til et pengekrav.

Retsplejerådet har overvejet, om *konvertering af domhaverens krav* til et pengekrav fortsat bør kunne ske under fogedsagen. Rådet erkender, at den opgave, fogedretten derved bliver stillet overfor, er atypisk set i forhold til fogedrettens øvrige arbejdsopgaver. Endvidere finder rådet, at domhaverens frie valg mellem *naturalopfyldelse* eller erstatning åbner en vis adgang til spekulation på bekostning af rekvirenten. Væsentlige praktiske grunde taler dog efter Retsplejerådets opfattelse for at opretholde den nuværende ordning, idet en ordning, hvorefter en dom til *naturalopfyldelse* kun kan fuldbyrdes efter sit indhold, i en række tilfælde vil nødvendiggøre tilvejebringelsen af et nyt fuldbyrdesgrundlag, hvis der i tiden mellem domsafsigelsen og fuldbyrdelsen er indtrådt umulighed, således at *naturalopfyldelse* ikke lader sig gennemføre. Retsplejerådet finder det ubetænkeligt at lade konverteringen af rekvirentens krav til pengekrav ske under fogedproceduren, idet fogedretten i tilfælde, hvor der skal ske konvertering af rekvirentens krav, formentlig altid bør være beklædt af en jurist, ligesom fogedretten har mulighed for at lade sig bistå af sagkyndige ved fastsættelsen af pengekravets størrelse.

Retsplejerådet foreslår, at *pligten til at bistå domhaveren ved håndhævelse af undladellespligter* fremtidig alene skal påhvile fogedretten, således at politiets opgave i disse tilfælde fremtidig alene bliver at bistå fogedretten efter bestemmelserne i retsplejelovens § 498, stk. 2. Det bemærkes at opgaverne med håndhævelse af nedlagte forbud allerede ved lov nr. 731 af 7. december 1988 er henlagt under fogedretter. Ophæves reglen om politiets bistand, er der ikke nogen grund til at have den specielle regel i § 535, stk. 2, om håndhævelse af handlepligter efter afsigelse af straffedom, idet de foranstaltninger, som kan tænkes udført af fogedretten, i forvejen er hjemlet i retsplejelovens kapitel 48.

Retsplejerådet har overvejet det rimelige i at opretholde domhaverens adgang til at anlægge *privat straffesag* ved domfældtes forsætlige tilsidesættelse af en ved dom pålagt handle- eller undladellespligt. Rådet har fundet, at det navnlig for så vidt angår undladellespligter fortsat er nødvendigt at have denne mulighed. Behovet for at kunne straffe for tilsidesættelse af handlepligter må på baggrund af retspraksis antages at være meget beskedent, men Rets-

plejerådet har dog ikke fundet grundlag for at foreslå reglen ophævet. Det bemærkes, at adgangen til at anlægge privat straffesag ved overtrædelse af forbud er *opretholdt* ved lov nr. 731 af 7. december 1988 om arrest og forbud. Det må efter Retsplejerådets opfattelse betragtes som mindre betænkeligt at straffe for forsætlig overtrædelse af en ved dom pålagt undladellespligt end at pålægge straf for overtrædelse af fogedretligt forbud.

Retsplejerådet har ikke fundet grundlag for at foreslå ændringer i de nugældende regler om *håndhævelse af forældremyndighed og samværsret*, idet de hensyn, som har været bestemmende for udformningen af reglen i retsplejelovens § 536, næppe i dag kan vægtes anderledes, end de blev i ægteskabsudvalgets betænkning nr. 369/1964 om ægteskabets indgåelse og opløsning samt forældremyndighed og samværsret, som danner grundlag for de nugældende regler.

Der henvises i det hele til betænkningen s. 15 ff.

2.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet må være enig med Retsplejerådet i, at de særlige regler om tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav ikke har givet anledning til kritik eller vanskeligheder i den praktiske retsanvendelse, som kan begrunde en mere gennemgribende lovrevision.

Særligt kan Justitsministeriet tiltræde, at pligten til at bistå domhaveren ved håndhævelse af undladellespligter fremtidig alene skal påhvile fogedretten. En sådan modernisering er også af Folketingets Ombudsmand påpeget som hensigtsmæssig (jf. FOB 1980, s. 230f.), og tilsvarende principper er lagt til grund i lov nr. 731 af 7. december 1988 (ændring af reglerne om arrest og forbud).

Justitsministeriet kan også i øvrigt tiltræde Retsplejerådets indstillinger af de af rådet anførte grunde. Lovforslagets bestemmelser i § 1, nr. 1, er udformet i overensstemmelse hermed. Om den af rådet som § 528, stk. 2, foreslåede bestemmelse henvises til pkt. 3.3.

3. Umiddelbare fagedforretninger

Ved umiddelbare fagedforretninger forstås sager ved fogedretten, hvor krav, der ikke lyder på penge, håndhæves, uden at der foreligger særligt eksekutionsfundament.

Den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 609, stk. 1, bestemmer bl.a., at det i samme tilfælde som hidtil (dvs. før retsplejelovens ikrafttræden) skal stå vedkommende berettigede åbent at fordrage fogedrettens hjælp til at indsættes i eller udsætte andre af